

Indledning

Boformen Gaia er for yngre, voksne mennesker i aldersgruppen ca. 18 – 50 år, som alle har et nedsat fysisk, psykisk funktionsniveau. "Visionen for boformen Gaia er at have et miljø, hvor beboere og personale i fællesskab oplever harmoni, udfordring og glæde" Boformen hedder Gaia, opkaldt efter en græsk gudinde. Gaia var ifølge den græske mytologi mor til bl.a. guderne Uranos (himlen) og Pontos (havet) og alle levende væsener; en "moder jord".

Boformen Gaia er oprettet efter §107 og § 104 i Serviceloven, og stedet er godkendt til 10 beboere. Boformen er fondsejet og indrettet i egne bygninger. Boformen Gaia's leder er Dorthe Gjerløv. I hverdagens praksis er ledelsesopgaverne delt mellem Arne og Dorthe Gjerløv.

Boformen Gaia er et specialpædagogisk bo- og dagtilbud, hvor der tages afsæt i beboernes iboende ressourcer. Neuropædagogik er afsæt for samspillet med beboerne, og de individuelle funktionsnedsættelser ansues positivt ved beboerne.

Beboerne i boformen Gaia er mennesker, som har brug for personaledekning hele døgnet, men som samtidig har ressourcer til, på forskellig vis, at indgå aktivt i lokalmiljøet. Institutionen er et botilbud med et tilknyttet dagtilbud, som fortrinsvis benyttes af beboerne. Dette giver beboerne tid og rum til at komme i gang med dagens gøremål ud fra egen formåen og i sit eget tempo. Det er en forudsætning, at beboerne, som visiteres til botilbuddet i Gaia, samtidig visiteres til stedets dagtilbud.

Lokalmiljøet inddrages f.eks. ved, at beboerne tilbydes praktik i byens forretninger og virksomheder eller ved, at vi udfører diverse småjobs som græsslåning eller andet. Det sker også ved at vi viser os i bybilledet, er tilskuere ved sportsbegivenheder i hallen eller deltager i byens arrangementer.

Målgruppe

Beboerne er mennesker med en medfødt eller en erhvervet hjerneskade i varieret omfang. Det kan være mennesker med Downs Syndrom eller andre typer skader forvoldt ved eks. fødslen. Målgruppen er også mennesker med lidelser som spasticitet og epilepsi. Kendetegnende for beboerne er, at de trives og udvikler sig bedst i et hverdagsliv, som er præget af struktur, genkendelighed og forudsigelighed. De har brug for ro og tid omkring sig for at kunne modtage og bearbejde de mange indtryk, som mennesker udsættes for i en kompleks og til tider hektisk dagligdag. Målgruppen har behov for støtte til daglige praktiske gøremål, til personlig hygiejne, måltider, medicintagning, madlavning, rengøring, transport, økonomi, kontakt med pårørende/netværk, aktivitetstilbud, lægebesøg, afholdelse af ferie, brug af nærmiljø, frisør m.m. Der kan endvidere være brug for struktur/støttesystem til at opretholde en meningsfuld hverdag samt ledsagelse til behandlingstilbud som fysio-, fod- og rideterapi, psykolog eller andet.

Målgruppen er samtidig kommet til det sted i deres liv, hvor der sker en naturlig løsrivelse fra forældre eller andre nøglepersoner. Det er tid for at forme sig et voksent liv, og den enkelte skal finde sin egen rolle/plads i de forskellige sociale sammenhænge. Beboerne har brug for at opleve sig værdsat og nyttige. Vi mener, at målgruppen har ret til et meningsfyldt indhold i deres hverdag, fordi det skaber udvikling for den enkelte. Deres miljø i boformen Gaia er kendetegnet ved, at der er plads til at udfordre, eksperimentere, undersøge og at fejle. Beboerne har behov for en opmuntrende og støttende tilgang fra deres omgivelser med mindst mulig servicering og "tagen over". Samvær med ligestillede er væsentligt, for den enkeltes oplevelse af og accept / glæde ved sig selv. Samtidig styrkes og udfordres selvopfattelsen positivt i sammenhænge, hvor der er flere modeller at spejle sig i.

Pædagogiske målsætninger

I boformen Gaia arbejder vi, ud fra en anerkendende tilgang, hvor det enkelte menneske har krav på:

- at blive værdsat for det menneske, han eller hun er
- i samspillet med andre mennesker at få stimuleret sin selvopfattelse positivt

Helheder for den enkelte

Med sammenhæng i bo- og dagtilbud opnår den enkelte beboer en høj grad af kontinuitet i sit livsforløb. Der bliver overensstemmelse omkring, hvilke udfordringer der stilles til beboeren, og det er muligt for beboeren at fordybe sig i en given opgave eller aktivitet. Samtidig giver sammenhængen mulighed for at

opbygge nære og personlige relationer mellem beboer og personale. Beboerens kontaktperson er en gennemgående person, som har en indgående indsigt i beboerens handleplan. Tid er som tidligere nævnt, en væsentlig faktor for målgruppen. Med sammenhæng i bo- og dagtilbud kan der netop sammensættes en individuel dagsstruktur og ugeplan, som tilgodeser den enkeltes dagsrytme og vaner.

Individuelle udviklingsmål ud fra nærmeste udviklingszone

Alle mennesker har iboende ressourcer og kompetencer. Beboerne har behov for, at vi, gennem vore iagttagelser og observationer, sammen med dem opstiller nogle enkle og præcise mål for deres adfærd og evner i en aftalt periode. Disse mål er gennemgående i hverdagens opgaver og aktiviteter og evalueres i fællesskab af beboer og kontaktperson. Målene er tilpasset, så beboeren sikres succes med sine opsatte mål. „Jeg-kan“ oplevelser har væsentlig betydning for den enkeltes selvopfattelse og for modet til nye udfordringer.

Dannelse og vækst gennem nære relationer

Det har stor betydning for beboerne at kunne afkode samværsformer i de sammenhænge, de begår sig i. Det er hensigtsmæssigt at „passe ind“ i et givent miljø. Beboerne har brug for at kende spillereglerne,“ som bliver dannet på baggrund af de eksisterende normer. Etik er begrundelse for normerne, og aftalte, tydelige værdier danner kontrakt for samspillet. Beboernes læring og dermed vækst foregår bedst gennem relationer, som har *væsentlig* betydning for dem.

Et miljø som har fokus på kultur, aktivitet, leg og humor

Beboerne i boformen Gaia har brug for et aktivt liv, som medvirker til at skabe nogle blivende interesser hos dem. Det sker i form af kulturoplevelser eller/og aktiviteter ude som inde. Traditioner og højdepunkter er med til at skabe forventning og genkendelighed i hverdagen. Det er samtidig vigtigt at fastholde legen, som et uforpligtende redskab til at klare en hverdag med aftaler og ansvar. Humor er et nyttigt redskab til forløsning, oplevelse af intimitet og opbyggelse af fornyet energi og gå-på-mod.

Pædagogiske Værdier

Biformen Gaia – en værdibaseret institution

Biformen Gaia bygger på værdier. Værdierne sætter kursen for institutionens arbejde, og giver den enkelte medarbejder en ramme at arbejde indenfor. Vi kalder det bevidste en ramme, fordi den enkelte medarbejder skal bidrage til at udfylde rammen med udgangspunkt i værdierne tillid, ansvar, respekt og dialog. I boformen Gaia diskuterer og forholder vi os løbende til, hvordan vi realiserer vores værdier. Vi indbygger værdierne tillid, ansvar, respekt og dialog i vort samspil med hinanden, med beboerne og med vore øvrige samarbejdspartnere. Værdierne er altså en del af de metoder og værktøjer, som vi anvender. Værdierne er samtidig udtryk for, at medarbejdere, beboere og øvrige samarbejdspartnere udvikler boformen Gaia i et samspil. Et samspil, hvor identitet, selvværd og anerkendelse er tæt sammenvævet. Værdierne i boformen Gaia skal være bærere af et menneskesyn, der bedst kan kendetegnes ved ”at være er at være til i en relation”. Det er boformen Gaias` etiske grundlag. I boformen Gaia er vi – ledelse og medarbejdere – i fællesskab nået frem til følgende beskrivelse af værdierne tillid, ansvar, respekt og dialog.

Tillid

Tillid bygger på en gensidig tro på – og tryghed ved hinanden. Tilliden udmøntes i en anerkendende og positiv tilgang til kolleger, beboere og øvrige aktører omkring boformen Gaia. Tilliden er fundamentet for samarbejdet i Gaia og giver den enkelte rum til at lære af egne erfaringer – såvel positive som negative.

- Vi værdsætter tillid, hvordan:
- Vi siger, hvad vi mener, og gør det, vi siger
- Vi er ærlige og oprigtige i vort samarbejde med kolleger og beboere
- Vi møder hinanden og beboerne med åbenhed
- Vi sætter rammerne for et tillidsfuldt samarbejde med beboerne

Ansvar

Alle medarbejdere i boformen Gaia har et tydeligt ansvar i forhold til de opgaver, vedkommende skal løse.

Ansvar og konsekvens er to sider af samme mønt og i boformen Gaia tydeliggør vi, at vore handlinger har en negativ / positiv konsekvens på et personligt, mellemmenneskeligt og institutions plan.

- Vi værdsætter ansvar, hvordan:
- Vi leder det daglige pædagogiske arbejde
- Vi yder hjælp til selvhjælp
- Vi er loyale over for fælles beslutninger
- Vi bidrager positivt til husets kultur
- Vi indgår aftaler på vore fælles aftalte møder

Respekt

Respekt er en væsentlig del af grundlaget for socialt samspil. Vort samvær bygger på respekt, og vi respekterer den enkelte med de evner og muligheder, vi hver især besidder. Vi er forskellige og ligeværdige, men ikke ligestillede.

- Vi værdsætter respekt, hvordan:
- Vi lever op til serviceloven
- Vi anerkender hinanden
- Vi møder beboerne på deres udviklingstrin
- Vi søger gensidig forståelse
- Vi styrker hinandens professionalitet og faglighed

Dialog

Gennem dialog bliver alle set, hørt og forstået. Dialog er grundlaget for et værdifuldt samarbejde og medvirker til at inddrage de relevante fagligheder i boformen Gaia. Gennem dialogen udfordrer vi såvel egne som andres synspunkter. Dialogen er forudsætningen for, at vi sammen kan præstere en helhedsorienteret indsats.

- Vi værdsætter dialog, hvordan:
- Vi lytter aktivt, og spørger ind for at sikre fælles forståelse
- Vi inddrager hinandens og andres synspunkter
- Vi modtager og giver konstruktiv kritik
- Vi inddrager hinandens faglighed
- Vi sætter rammerne for en frugtbar dialog, hvor vi mødes

Pædagogiske metoder

Den pædagogiske tilgang til beboerne er som udgangspunkt støttende og vejledende, og i videst muligt omfang indeholdende valgmuligheder. I konfliktsituationer vil tilgangen også være grænsesættende. Det er vigtigt, at beboerne oplever rummelighed, at personalet bruger dialogen, tør eksperimentere og også tør kaos i visse situationer.

Personalet er både empatisk og professionelt i forhold til beboergruppen. Vi arbejder ud fra beboernes frihed omkring til- og fravalg, men vi er samtidig parate til at gribe ind, såfremt valget sker på bekostning af gængse livsværdier. Konsekvens er således et relevant værktøj i forhold til overskuelighed i dagligdagens situationer.

Beboerne har hver en dags-/ugeplan over hverdagens aktiviteter og opgaver; der arbejdes ligeledes med en fælles ugeplan. Årshjul over arrangementer, ferier m.v. aftales ud fra beboer- og personalemøder.

Hverdagen indeholder efter formåen en vis grad af forpligtende fællesskab, f.eks. et ansvar i forhold til diverse opgaver/jobs i eller udenfor huset. Derudover fokuserer vi på livskvalitet i forhold til sunde kostvaner og motion. Vi benytter de forskellige fritidstilbud med svømning, fitness, ridning o.a. som findes i byen. Årshjulet indeholder ligeledes kulturelle oplevelser omkring, musik, sport, teater, biograf eller andet. Endelig afholder vi fælles eller individuel ferie én til to gange om året.

Boformen Gaia har endvidere tre husregler som efterleves af alle:

- Tage hensyn til hinanden
- Holde aftaler
- Tale ordentligt

Vi understøtter beboerens kontakt til deres pårørende eller netværk. Der laves individuelle aftaler om hjemmebesøg og genbesøg i boformen Gaia. Beboeren hjælpes med at sende mails, post og til at have telefonkontakt. Pårørende inviteres til arrangementer i årets løb og til beboerens årlige handlemøde.

Ved ind- og udskrivning tager vi, med udgangspunkt i de praktiske forhold, hensyn til individuelle ønsker. Efter behov aftales der besøg o.a., så overgangen for beboeren bliver så blid som muligt.

De fysiske rammer

Boformen Gaia er oprettet i et nybyggeri, som er indrettet til formålet. Bygningen er på i alt 900 kvm. I botilbuddet har beboerne egen lejlighed med badeværelse og trinette. Derudover er der fællesrum med køkken/alrum og stue samt servicerum med vaskemaskine og tørretumbler. Der er plads til 10 beboere. I dagtilbuddet er der industrikøkken/kantine, værkstedsrum samt badeværelse med spa.

Grunden er på 5.500 kvm. med mulighed for mange forskellige aktiviteter (havebrug, dyrehold, leg o.a.) Der er fast og sikkert underlag, og bygningen er i ét plan, så den er velegnet til gangbesværede og kørestolsbrugere. Boformen Gaia er beliggende i byen, i gå-afstand til forretninger, haller m.m. Samtidig ligger den i naturskønne omgivelser med „højt til loftet“ og med afstand til naboer.

Boformen Gaia giver beboerne god mulighed for at have „sit eget,“ at kunne få støtte, og at være en del af et socialt og udviklende fællesskab. Tilbuddet om aktiv deltagelse i lokalmiljøet bringer samtidig nogle nye og udfordrende perspektiver frem for beboerne. Hjallerup by er kendt for sin særlige tiltrækningskraft i forhold til mennesker, som har interesse i byens fællesskab. Dette medvirker til et anderledes og spændende indhold i tilværelsen for netop boformen Gaias` beboere.

Ledelse og samarbejde

Ledelsen i boformen Gaia har afsat i værdibaseret ledelse. Det er væsentligt, at institutionen har et fælles, menneskeligt grundlag at arbejde ud fra. Den menneskelige ressource er den væsentligste i opgaveløsningen. Mennesket er såvel mål, middel som metode, og det er en forudsætning, at der arbejdes ud fra et fælles og erkendt værdigrundlag, som justeres jævnlige af de ansatte medarbejdere og ledelsen.

Ledelsen har en involverende og lyttende tilgang til medarbejdergruppen. Den enkelte er ekspert på sine arbejdsopgaver, men der er god mulighed for sparring såvel med ledelsen som øvrige kolleger. Observation og refleksion er vigtige redskaber i forhold til pædagogisk udvikling. Der afholdes årligt medarbejderudviklingssamtaler.

Det er ledelsens opgave at forhandle og lave aftaler med kommuner og andre offentlige myndigheder. Det er ligeledes ledelsens ansvar at tage over i vanskelige konfliktsituationer, som berører beboere, pårørende og/eller medarbejdere.

Ledelsen er ansvarlig for beslutninger som træffes i boformen Gaias` regi. Ledelsen har viden om, og indsigt i, relevant lovstof, cirkulærer m.v. som omhandler målgruppen og driften af institutionen. Ledelsen informerer medarbejdergruppen om disse forhold.

Ledelsen er forpligtet til at inddrage relevant faglig teori og -udvikling i personalegruppens arbejde. I forhold til at sikre den fortsatte faglige udvikling deltager ledelsen i et supervisionsforløb. Personalegruppen tilbydes ekstern supervision ved psykolog Dorte Rødbro. I kritiske situationer forefindes der en beredskabsplan, således at der af det pågældende personale altid kan handles i en given situation. Beredskabsplanen indeholder angivelse af, hvem der skal kontaktes, hvem der kan tilkaldes, rækkefølgen det gøres i, hvordan der ydes krisehjælp, og hvem der kan yde ekspertbistand i forhold til situationen.

Sagsbehandlere, pårørende til evt. beboere og andre er altid velkomne til at aftale/komme på besøg.

Sagsbehandlerne i de visiterende kommuner inviteres til de årlige handlemøder, og vi retter henvendelse til kommunerne, når/hvis der opstår et behov for bistand. I fællesskab udvikler vi et miljø, hvor der er fokus på trivsel, atmosfære, humor og faglighed!